

Z. NÉMETH ISTVÁN

Nagyon is. Nanochip. Igaz.

Mócsai Gergely kötetéről

Volt idő, amikor az én világomban nem volt jelen Mócsai Gergely. Aztán, amikor egy dedikált verseskötettel lettem gazdagabb, alig vártam, hogy szobám csendjében bepillantsak egy másik univerzumba. Azt hittem, elolvashatom a kötetet. Nem így lett. A könyv kezdett el olvasni engem, s ez a folyamat máig tart.

Most, hogy olvasásból írásba váltok, a láthatatlan fonál pendül egyet, s a dolgok, amelyek a könyv lapjairól rajta az agyamba vándoroltak, visszafelé kezdenek áramolni, megjelennek a számítógép képernyőjén, de „Valami/ki / mindenemet megírta mielőtt / még meghalhattam volna / s mire ez lett folyékonyan / tudtam magamul.”

Na tessék, pedig már H. Nagy Péter is megmondta a kötet fülszövegében, hogy „Ha valaki ráérez erre a világlátásra (világhallásra), nem tud tőle szabadulni. És nem is akar...” Mohón belém olvasnak a versek, s miközben a képek gyönyörködtetnek, azért a torkom is összeszorul, vajon van-e bennem annyi sor, annyi kép, annyi zene, hogy minden regiszter egyszerre megszólalhasson ezen a virágokból szőtt orgonán? Vizsga előtt vagyok megint, és természetesen az sem lesz nagy tragédia, ha megbukom, de valahogy mégiscsak szeretnék magamnak megfelelni.

Pedig tanultam szorgalmasan: magamul, világul, emberül, magyarul, férful, gyermekül, egyedül, balul, Baluul, bálul, zenéül, dalul. A versek most mégis könnyedén elkapnak, és letöltötenek a saját (vincsesz)terükre, ott állok a sarkon, engedik, hogy rágyújtsak, de csak ennyi. A három versciklus 8-10 szavas töredékei pillanatok alatt Egésszé, tehát Igazzá lesznek, nevetve elpattintják a föld és az ég vonalát, mintha száraz csőtészta lenne, s mutatják a Többet: a magadnál, a mindennél, a minden-énnél többet, folyton magamat látom, de a saját szemembe nézve már nem én tükröződöm vissza, hanem Én. Az angyalok nyelvét földi beszédre fordítja? Vagy csak trükk és átverés az egész? Tépelődés. A virág te vagy, saját szirmaidat téped, és rettegve-mosolyogva várod, az utolsó szóra vajon melyik szó jut? És persze *Tollbamontázs*, és persze *Anyameztelen*, és persze *Tested még lélegző gyarmat*. Szavak, amelyek *hogyan* kerülhettek egymás mellé? És ha már, *hogyan lehet, hogy újra és újra* olvasva, újjáolvasódnak, egyre-másra nyitnak ajtót, kaput, ablakot más-más jelentéstartományok felé. Egy dézsa víz. Jártam itt már, pedig *tudom*, hogy nem. Fölismerjük egymást legtávolabbi részeim-

mel, emlékeimmel. Hogy lehet a vers *igazolvány*? Hogy lehet a vers *igaz*? Engem ne igazgasson igazgató. Engem igazgasson az igazgató. Ízekre bont, ízekben lelem, ízelem magam. Irgalmatlan vagyok, ha *megíratlan*. Valaki megírt engem, valaki megért, s ha sikerül teljesen kiürülnöm, *megűrt*.

Versvárosban, szókupolákban, fogalmi ágyakban fekszem, és egy másik önmagamról álmodom, aki írja most ezt a szöveget. A vérében a nanochipek: én vagyok. Ütemekre osztom magam, pattog az értelem, mint a tojásbéj, amiből a születés kel ki, tollasodik, dallama a hallgatás alatt is hallható, önmagába visszatérő nyílt színi taps, morolás, idegen szavak: a vers hajótörés a fehér papír tengerén.

Mint egy naplót, lapozom a könyvet, bocsánat, ő lapoz bennem, mozzgat, felhizlal, megéheztet. Mindenki a festményt nézi, de a vászon mögött mi van? („Munkás napokká váltunk, a mindenféleké / és kevesebbekre jutó idő, a valós ág / feladása máshonnan”) És nincs a végén pont! A mindenkit megriasztó végső pont univerzum-má tágul, és nincs már *fél elem a valós ágtól*. A zuhanó éngyalok zsebéből kihullott versek? De kódolva?

Kihez beszélsz? Akihez beszállsz. („volt kinek ki átnézte a filmet / vágyastul idéző síkokat / a tenger csak díszlett / bele se kell dőlni”)

Tenger, part, horizont, sirály, sziget, ahol a *Naplópók* szövi a szá- lakat, ott elborít mindent az *Élősköd*. És? A világot felbontja, újraszö- vi. Nem ugyanaz. *Árny alatt állsz. Fényre feszülsz. A szavaknak nin- csenek szárnyaik, hogy azok meg ne vaduljanak. Elmozdulnak így is, kiszállnak a versből, fejre állnak, talpra állnak, tördelődnek. A versből nincs kiút, a versbeút van. Rajta létgúnya felszül, a lét gúnya és öngú- nya. („mily borzongató is átcsúszni / az akvárium falain / mindenna- pinak becézett terein / mily fenséges is tartani / a fensőbb valóság- ba”)*

Hogyan lehet valami egyszerre gyönyörű és borzongató? Talán abban a lötytyben volt valami, amivel a Felső kínált meg? Almalét ittam. *Hajnalkonyon napfényképett álomtestvér*.

Lehetséges, hogy Mócsai Gergely 1974-ben született Kőbányán. Valószínűsíthető, hogy 1999-ben diplomázott az ELTE francia szakán. Még az is lehet, hogy első verseit a Párizsi Magyar Műhelyben publikálta 1994-ben. Eddig három verseskötete jelent meg: Csumasz (1999, FISZ), Eleig (Ráció, 2005), Igaz (FISZ, 2010).

Úgy érzem, nem tudok írni erről a könyvről. A legjobb lesz talán, ha meg is próbálom. Mert én vagyok a könyv, az igazság és az ének. Akik bennem hisznek, nem? Hallanak meg. („életfilmet forgat / magában az élő // kikelve jár / befele szállít / véráramba valót vonva / elégséges testtemplomba // szakad az ég szava / ilyen nincsen hol- tan / megad az éj szíve / hogy / mi minden voltam”)

Igaz. Mindig az.

